

Standardy zakładania, utrzymania i pielęgnacji terenów zieleni miejskiej w Zabrze

Zadania 1 – 6

Zawartość SZUiP

- I. Postanowienia ogólne.
- II. Materiały.
- III. Sprzęt i transport.
- IV. Wykonanie robót.
- V. Kontrola jakości wykonywanych robót.
- VI. Kontrola.
- VII Osoby realizujące prace

Załączniki

- 1 Załącznik nr 1 – Przedmiar Robót – osobny plik stanowiący załącznik do SIWZ
- 2 Załącznik nr 2 - Harmonogram – osobny plik stanowiący załącznik do SIWZ
- 3 Załącznik nr 3 - Informacja o wykonaniu robót
- 4 Załącznik nr 4 - Ewidencja zabiegów ochrony roślin
- 5 Załącznik nr 5 – Formularz nr 1- Regularna kontrola przez oględziny placu zabaw/boiska wielofunkcyjnego/ siłowni zewnętrznej/ skate-parku
- 6 Załącznik nr 6 –Formularz nr 2 wzór - Kontrola Funkcjonalna placu zabaw/boiska wielofunkcyjnego/ siłowni zewnętrznej/ skate-parku

I. Postanowienia ogólne.

Opracowanie określa minimalne standardy zakładania, utrzymania i pielęgnacji terenów zieleni miejskiej w Zabrzu

Standardy należy rozpatrywać razem z przedmiarem robót oraz harmonogramem robót.

W niniejszym opracowaniu zastosowano następujące skrótory:

- **SZUiP** – standardy zakładania, utrzymania i pielęgnacji terenów zieleni miejskiej w Zabrzu
- **KOR**– Koordynator z ramienia Zamawiającego

II. Materiały

1. Ziemia urodzajna:

- ziemia musi posiadać skład oraz właściwości fizykochemiczne adekwatne do celu, w jakim zostanie użyta (skład granulometryczny, pH, uwilgotnienie, itp.),
- ziemia użyta w trakcie prac nie może być zanieczyszczona chemicznie (m.in. zasolenie) oraz wolna od innych zanieczyszczeń (kamienie, korzenie, szkoło, chwasty wieloletnie – m.in. perz, mniszek)
- koszty zakupu ziemi ponosi Wykonawca.

2. Nawozy:

- w trakcie wykonywania prac należy stosować nawozy wieloskładnikowe dopuszczone do obiegu na terenie Polski,
- należy zachowywać dawki nawozowe zgodnie z zaleceniami producenta nawozu,
- koszty zakupu nawozów ponosi Wykonawca.

3. Środki ochrony roślin:

- w trakcie wykonywania prac należy używać środków ochrony roślin dopuszczonych do obiegu na terenie Polski, zgodnie z zaleceniami Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu,
- środki ochrony roślin należy stosować z zachowaniem zasad BHP, w sposób nie kolidujący z normalnym funkcjonowaniem terenów zieleni,
- opryski może wykonywać osoba, która ukończyła szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin na terenie RP,
- koszty zakupu środków ochrony roślin ponosi Wykonawca,
- zgodnie z art. 37 ustawy o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r. poz. 455 ze zm.) Wykonawca jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji wykonanych zabiegów ochrony roślin (chemicznych i mechanicznych) można zastosować wzór stanowiący załącznik nr 4 do niniejszych standardów. Należy umożliwić **KOR** wgląd do ewidencji przez cały czas trwania umowy.

4. Rośliny kwiatnikowe, jednoroczne:

- Wymagania ogólne dla roślin kwiatnikowych:
 - rośliny powinny być dojrzałe technicznie, tzn. nadające się do wysadzenia, jednolite w całej partii, zdrowe, niezwiędnięte i kwitnące,
 - pokrój roślin, barwa kwiatów i liści powinny być charakterystyczne dla gatunku,
 - bryła korzeniowa powinna być dobrze przerośnięta korzeniami, wilgotna i nieuszkodzona,
 - gatunek i odmiana muszą zgadzać się z wytycznymi zawartymi w przedmiarze robót dla danego zadania,

-**KOR** zastrzega sobie prawo do dokonania oceny materiału i wniesienia ewentualnych uwag przed nasadzeniem.

Niedopuszczalne wady:

- zwiędnięcie liści i kwiatów,
- uszkodzenie kwiatów i pąków kwiatowych, łodyg liści i korzeni,
- oznaki chorobowe oraz ślady żerowania szkodników,

- koszty zakupu roślin kwiatnikowych ponosi Wykonawca.

5. Materiał szkółkarski – drzewa, krzewy, róże:

- drzewa – forma pienna, materiał kontenerowy lub kopany, obwód pnia na wysokości 1 m nad szyjką korzeniową to 10 - 14 cm,
- krzewy – krzewy do nasadzeń naturalistycznych oraz żywopłotowe, materiał kontenerowy lub kopany,
- róże – krzewy I-go wyboru, materiał kopany lub kontenerowy,
- materiał szkółkarski do nasadzeń – Wykonawca jest zobowiązany do odbioru materiału z terenu Zamawiającego.

6. Kora sosnowa przekompostowana, zrębki drzewne:

- materiał przeznaczony do ściółkowania roślin musi być pozbawiony zanieczyszczeń chemicznych oraz wolny od innych zanieczyszczeń (kamienie, korzenie, chwasty wieloletnie – m.in. perz, mniszek oraz nasiona chwastów), frakcja 0 - 80 mm,
- kora lub zrębki muszą być poddane zabiegowi kompostowania min. przez 1 rok,
- koszty zakupu kory lub zrębków ponosi Wykonawca.

7. Piasek:

- podłożem stosowanym w piaskownicach jest piasek kopany, na polach piaskowych – piasek płukany,
- w obu przypadkach piasek nie może być zanieczyszczony (chemicznie, lub poprzez kamienie, korzenie, ziemię itp.),
- koszty zakupu i transportu piasku ponosi Wykonawca.

8. Paliki i taśma do mocowania drzew w formie piennej:

- paliki o przekroju poprzecznym koła, o średnicy co najmniej 5 cm i długości co najmniej 250 cm, z drewna twardego, nieimpregnowane
- taśma elastyczna o szerokości 5 cm,
- koszty zakupu palików i taśmy ponosi Wykonawca.

9. Szczepki do uzupełnienia ławek:

- szczepki z drewna twardego o długości 2 m,
- koszty zakupu szczepki ponosi Wykonawca.

III. Sprzęt i transport

1. Wykonawca jest zobowiązany do utrzymania sprzętu w ciągłej gotowości.

2. Transport materiałów narzędzi i wody musi odbywać się sprawnymi pojazdami, dopuszczonymi do ruchu po drogach publicznych.

IV. Wykonanie robót

UWAGA!

- Wykonawca zbierze i wywiezie skoszoną trawę w dniu koszenia po zakończonych pracach, pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t,
- Nie jest dopuszczalne pozostawianie skoszonej trawy oraz innych zanieczyszczeń powstałych w trakcie wykonywania innych prac (m.in.: obciętych pędów drzew i krzewów, wygrabionych liści, mchu, usuniętych chwastów itd.) do dnia następnego, a w szczególności na weekend oraz dni świąteczne.
- Wykonawca ponosi koszty związane z wywozem, składowaniem i utylizacją odpadów powstałych na powierzonym terenie lub w trakcie wykonywania opisanych poniżej prac.

1. TRAWNIKI I TERENY ZADRZEWIONE

UWAGA!

- Wykonawca zobowiązany jest do monitorowania stanu fitosanitarnego drzew w rejonie wykonywania zadań objętych umową oraz niezwłocznego zgłaszania w formie pisemnej (mail, system komputerowy) potencjalnych zagrożeń z nim związanych.
- Wykonawca jest zobowiązany do comiesięcznego pisemnego informowania o wykonaniu robót za dany miesiąc, najpóźniej w ostatnim dniu kalendarzowym tego miesiąca

W przypadku wystąpienia suszy atmosferycznej i glebowej koszenia powinny ulec wstrzymaniu do czasu poprawy warunków atmosferycznych.

Termin koszenia terenów, w których w danym miesiącu odbywają się uroczystości miejskie, obchody świąt związane z konkretnym miejscem (pomnik, zieleniec itp.), powinien być dostosowany do daty uroczystości/obchodów.

1.1. Koszenie ryczałtowe:

- koszenie kosiarkami i wykaszarkami z podkaszaniem brzegów przy krawężnikach i obsadzeniach na terenie płaskim częściowo obsadzonym,
- trawę należy kosić na wysokość 4 - 5 cm,
- pierwsze koszenie powinno być przeprowadzone, gdy trawa osiągnie 15 cm, a następne koszenia powinny odbywać się w takich odstępach czasu, żeby wysokość trawy nie przekroczyła 12 cm,
- celem osiągnięcia wymienionych parametrów, trawniki należy kosić co najmniej 6 - 7 krotne w sezonie wegetacyjnym oraz trawę należy zgrabiać w kopki na bieżąco po wykoszeniu, z przygotowaniem do transportu,
- w miesiącach, w których odbywają się uroczystości miejskie (lokalne lub dotyczące całego miasta) termin koszenia należy dostosować do terminów uroczystości.

1.2. Koszenie siedmiokrotne:

- koszenie kosiarkami i wykaszarkami z podkaszaniem brzegów przy krawężnikach i obsadzeniach na terenie płaskim częściowo obsadzonym,
- trawę należy kosić na wysokość 4 - 5 cm,
- pierwsze koszenie powinno być przeprowadzone, gdy trawa osiągnie 15 cm,
- koszenie raz w miesiącu, od kwietnia do października,
- w miesiącach, w których odbywają się uroczystości miejskie (lokalne lub dotyczące całego miasta) termin koszenia należy dostosować do terminów uroczystości.

1.3. Koszenie sześciokrotne i pięciokrotne:

- koszenie kosiarkami i wykaszarkami z podkaszaniem brzegów przy krawężnikach i obsadzeniach na terenie płaskim częściowo obsadzonym,
- trawę należy kosić na wysokość 4 - 5 cm,
- pierwsze koszenie powinno być przeprowadzone, gdy trawa osiągnie 15 cm,
- koszenie sześciokrotne w sezonie: planowane w miesiącach; kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień i wrzesień,
- koszenie pięciokrotne w sezonie: planowane w miesiącach maju, czerwcu, lipcu, sierpniu i wrześniu,
- koszenie trzykrotne w sezonie: planowane w miesiącach maju, lipcu i wrześniu,
- w miesiącach, w których odbywają się uroczystości miejskie (lokalne lub dotyczące całego miasta) termin koszenia należy dostosować do terminów uroczystości.

1.4. Wiosenna pielęgnacja trawników:

- wiosenne wygrabienie trawników grabiami, w celu usunięcia opadłych liści, obumarłych źdźbeł i mchu,
- wywóz powstałych odpadów w dniu wygrabienia po każdorazowo zakończonych pracach, pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t,
- nie jest dopuszczalne pozostawianie powstałych odpadów oraz innych zanieczyszczeń do dnia następnego, a w szczególności na weekend oraz dni świąteczne.

1.5. Ręczny wysiew nawozów mineralnych (wybrane trawniki i tereny zadrzewione):

- wysiew wieloskładnikowych nawozów granulowanych typu Azofoska lub nawozów o podobnym składzie w ilości 5 kg / 100m²/ sezon,
- nawożenie 2-krotnie (kwiecień, czerwiec),
- **KOR** zastrzega sobie prawo doboru rodzaju nawozu,

1.6. Jesienne wygrabianie liści opadłych z drzew do końca listopada:

- bieżące wygrabianie opadłych liści i innych odpadów z powierzchni trawników, spod drzew oraz krzewów łącznie z wywozem, prace wykonywać min. 3-krotnie (1x październik, 2x listopad), załadunek i wywóz liści do 48 h od zgarnięcia.

2. PIELEGNACJA I CIĘCIA PRZEŚWIETLAJĄCE DRZEW I KRZEWÓW

2.1. Pielęgnacja krzewów:

- bieżące pielenie - zachwaszczenie nie może przekroczyć 10% powierzchni nasadzeń na terenie danego zieleńca lub parku, nawożenie (2 - krotne: kwiecień i pierwsza połowa sierpnia), uformowanie misy o promieniu adekwatnym do wielkości skupiny oraz ściółkowanie przekompostowaną korą sosnową lub zrębkami (frakcja 0 - 80 mm),

2.2. Cięcia prześwietlające krzewów:

- cięcia należy przeprowadzać ostrymi sekatorami, zachowując pokrój krzewu charakterystyczny dla danego gatunku i odmiany, **KOR** zastrzega sobie prawo do określenia przekroju
- cięcia należy wykonywać pod kątem, w celu umożliwienia sprawnego spływania wody po powierzchni cięcia oraz nad pąkiem, by uniemożliwić powstawanie czopów (potencjalna droga infekcji),
- w pierwszej kolejności, należy usuwać pędy obumarłe oraz porażone chorobami lub uszkodzone; następnie pędy najstarsze (w zależności od wielkości, wieku i gatunku krzewu) oraz pokładające się po ziemi; na końcu należy w miarę potrzeby usuwać pędy najśłabsze i zbyt gęszczające krzew,
- powierzchnie większych ran (pow. 5 cm średnicy) należy zasmarować środkiem zabezpieczającym, np. Funaben lub innym o podobnym działaniu; **KOR** zastrzega sobie prawo do doboru środka,

2.3. Pielęgnacja drzew w pierwszych latach po posadzeniu:

- bieżące: pielenie, nawożenie (kwiecień), podlewanie, uformowanie i utrzymywanie misy o średnicy 50 – 80 cm oraz ściółkowanie przekompostowaną korą sosnową (frakcja 0 – 80 mm),
- poprawa wiązań i stabilizowanie poluzowanych palików oraz uzupełnienie zniszczonych palików i taśm,
- zebranie i wywóz powstałych odpadów w dniu wykonywania pielęgnacji po każdorazowo zakończonych pracach, pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t,
- nie jest dopuszczalne pozostawianie powstałych odpadów oraz innych zanieczyszczeń do dnia następnego, a w szczególności na weekend oraz dni świąteczne.

2.4. Pielęgnacja krzewów, róż i żywopłotów w pierwszych latach po posadzeniu:

- bieżące: pielenie, nawożenie (kwiecień), podlewanie, uformowanie i utrzymywanie misy adekwatnej do wielkości krzewu lub skupiny krzewów, oraz ściółkowanie przekompostowaną korą sosnową (frakcja 0 – 80 mm),

2.5. Cięcia prześwietlające starszych drzew:

- w pierwszej kolejności należy usunąć gałęzie i konary złamane, martwe lub porażone chorobami oraz te, które kolidują z infrastrukturą zieleńca,
- cięcia konarów i gałęzi pow. 5 cm średnicy należy wykonywać w 3 etapach
 1. podcięcie z dołu
 2. nacięcie z góry

3. docięcie i wyrównanie powierzchni cięcia
- cięcia należy wykonywać pod kątem, w celu umożliwienia sprawnego spływania wody po powierzchni cięcia; nie jest dopuszczalne pozostawianie czopów (potencjalna droga infekcji) –dotyczy szczególnie drzew z rodziny różowatych (*Rosaceae*) podrodziny śliwowych (*Prunoideae*),
 - powierzchnie większych ran (pow. 5 cm średnicy) należy zasmarować środkiem zabezpieczającym, np. Funaben lub innym o podobnym działaniu;
 - **KOR** zastrzega sobie prawo do doboru rodzaju środka ,

3. ŻYWOPŁOTY

3.1. Pielęgnacja żywopłotów:

- bieżące pielenie - zachwaszczenie nie może przekroczyć 10% powierzchni nasadzeń, nawożenie (2 - krotne: kwiecień i pierwsza połowa sierpnia), uformowanie misy oraz ściółkowanie przekompostowaną korą sosnową (frakcja 0 - 80 mm),

3.2. Cięcia żywopłotów formowanych:

- 2 - krotne: czerwiec i sierpień,
- cięcie należy wykonywać ostrymi nożycami, nie są dopuszczalne poszarpane powierzchnie cięcia, usunięcie samosiewów innych gatunków drzew i krzewów,
- w przypadku konieczności cięcia grubszych gałęzi należy wykonać je sekatorem
- **KOR** zastrzega sobie prawo do podania wysokości cięcia,
- żywopłoty po cięciu muszą posiadać przekrój poprzeczny trapezu równoramiennego, o szerszej podstawie u dołu, węższej u góry – **KOR** zastrzega sobie prawo do określenia wysokości i szerokość żywopłotu przed rozpoczęciem wykonywania prac,

4. RABATY BYLINOWE I RÓŻANKI

4.1. Pielęgnacja rabat bylinowych:

- bieżące pielenie - zachwaszczenie nie może przekroczyć 10% powierzchni nasadzeń na terenie danego zieleńca lub parku, nawożenie (2-krotne: kwiecień i pierwsza połowa sierpnia), oczyszczanie roślin wiosenne i jesienne, usuwanie przekwitłych kwiatostanów,

4.2. Pielęgnacja różanek:

- wiosenne rozgarnięcie kopców (lub usunięcie okrywy zimowej), zabieg należy wykonywać ostrożnie by nie uszkodzić kory pędów,
- cięcie krzewów:
 1. w pierwszej kolejności usuwać należy pędy przemarznięte, zmarłe lub porażone przez choroby,
 2. następnie należy wykonać cięcia formujące w zależności od grupy użytkowej do jakiej należy dana odmiana róży,
 3. cięcia należy wykonywać ostrym sekatorem, ok. 5mm nad silnym pąkiem skierowanym na zewnątrz krzewu, pod kątem umożliwiającym swobodne spływanie wody z powierzchni cięcia,
 4. w trakcie wegetacji należy na bieżąco pielnić różanki oraz usuwać przekwitnięte kwiatostany - cięcie należy przeprowadzać nad pierwszym

pięciolistkowym liściem pod kwiatostanem – wysokość ścięcia kwiatostanu uzależniona jest od grubości pędu (grubsze pędy należy ciąć niżej w celu zagwarantowania zbliżonej wysokości wszystkich krzewów),

- nawożenie nawozem wieloskładnikowym typu Azofoska w ilości 80-120 g/ m²/ sezon; 2/3 zalecanej dawki należy zastosować wiosną w trakcie wiosennego rozgarnięcia kopców, drugą dawkę należy zastosować w drugiej połowie lipca lub na początku sierpnia; w obu przypadkach nawóz należy przemieszać z wierzchnią warstwą gleby – nie jest dopuszczalne pozostawianie nawozu na powierzchni gleby; nawożenie należy przeprowadzać „na mokrą” glebę,
- bieżące pielenie - zachwaszczenie nie może przekroczyć 10% powierzchni nasadzeń na terenie danego zieleńca lub parku,
- Wykonawca jest zobowiązany do stałego monitorowania krzewów róż pod względem porażenia przez szkodniki (min. mszyce) i choroby (min. mączniak prawdziwy i czarna plamistość liści); w przypadku wystąpienia pierwszych objawów należy rozpocząć ochronę chemiczną - zgodnie z aktualnymi zaleceniami Instytutu ochrony Roślin- opryski dwoma środkami (różne substancje czynne) naprzemiennie co 10-14 dni lub zgodnie zaleceniami producenta. **KOR** zastrzega sobie prawo do określenia rodzaju środka ochrony,
- jesienią po wystąpieniu silniejszych mrozów należy przystąpić do zimowego zabezpieczenia krzewów róż kopcem ziemnym usypywanym na wysokość 20 - 30 cm nad koroną krzewu; w trakcie kopcowania dopuszczalne jest usunięcie nadmiernie wyrosniętych pędów utrudniających pielęgnację; po wykonaniu zimowego okrycia z kopca muszą wystawać pędy (dylatacja zabezpieczająca przed zbyt wczesnym rozpoczęciem wzrostu i ‘zaparzeniem’),

5. KWIETNIKI SEZONOWE

5.1. Pielęgnacja kwietników sezonowych

- bieżące pielenie - zachwaszczenie nie może przekroczyć 10% powierzchni nasadzeń, spulchnianie gleby oraz wymianę roślin zniszczonych uschniętych – w związku z występującymi dewastacjami kwietników należy przewidzieć w kalkulacji nasadzenia uzupełniającego na poziomie 10-15 % ilości przewidzianych w przedmiarze robót,
- nawożenie pogłównie min. 3- krotne (nawóz wieloskładnikowy typu Azofoska w ilości 5 kg/ 100 m²/ sezon),
- Wykonawca jest zobowiązany do systematycznego podlewania kwietników, którego częstotliwość będzie uzależniona od warunków atmosferycznych – nie jest dopuszczalne zwiędnięcie roślin lub ich uschnięcie. W przypadku wypadów spowodowanych niewłaściwą pielęgnacją Wykonawca uzupełni brakujące rośliny na własny koszt. Należy zachowywać właściwy turgor roślin przez cały czas realizacji zamówienia,

5.2. Obsada wiosenna:

- likwidacja starych nasadzeń na kwietnikach, płytkie przekopanie (20 - 25 cm) i zmodelowanie kwietników, uzupełnienie ubytku gleby warstwą ziemi kompostowej o grubości ok. 5cm, nawożenie nawozem wieloskładnikowym typu Azofoska w dawce 5 kg /100 m² ,
- wyznaczenie miejsca pod nasadzenia, obsadzenie kwietników (wg. wykazu zawartego w przedmiarze robót) i podlanie,

5.3. Obsada letnia:

- likwidacja starych nasadzeń na kwietnikach, płytkie przekopanie (20 - 25 cm) i zmodelowanie kwietników, uzupełnienie ubytku gleby warstwą ziemi kompostowej o grubości ok. 5 cm, nawożenie nawozem wieloskładnikowym typu Azofoska w dawce 5 kg /100 m²,
- wyznaczenie miejsca pod nasadzenia, obsadzenie kwietników (wg. Wykazu zawartego w przedmiarze robót) i podlanie,
- **KOR** zastrzega sobie prawo do zmiany terminu nasadzeń,

5.4. Obsada jesienna:

- likwidacja starych nasadzeń na kwietnikach, płytkie przekopanie (20 - 25 cm) i zmodelowanie kwietników, uzupełnienie ubytku gleby warstwą ziemi kompostowej o grubości ok. 5 cm, nawożenie nawozem wieloskładnikowym typu Azofoska w dawce 5 kg /100 m²,
- wyznaczenie miejsca pod nasadzenia, obsadzenie kwietników (wg. Wykazu zawartego w przedmiarze robót) i podlanie,
- **KOR** zastrzega sobie prawo do zmiany terminu nasadzeń,

6. SADZENIE DRZEW, KRZEWÓW, RÓŻ I ŻYWOPŁOTÓW

6.1. Sadzenie drzew:

- dostarczenie drzew zakupionych przez Zamawiającego na teren zieleńców wskazanych przez **KOR**,
- sadzenie z pełną zaprawą dołów ziemią urodzajną w miejscach wskazanych przez **KOR**, średnica dołów adekwatna do wielkości brył korzeniowych dostarczonych drzew, po posadzeniu należy uformować misę wokół drzew, podlać obficie oraz wyściółkować powierzchnię misy przekompostowaną korą sosnową lub zrąbkami drzewnymi
- drzewa należy zapalać w trzy pale, zbite na górze listewkami, oraz otaśmować w 2/3 wysokości pnia (mocowanie do wszystkich trzech pali), ponadto do pali należy zamocować siatkę stalową, powlekaną w kolorze zielonym, która dodatkowo zabezpieczy pnie drzew przed uszkodzeniami, wysokość siatki – 1m

6.2. Sadzenie krzewów:

- dostarczenie krzewów zakupionych przez Zamawiającego na teren zieleńców wskazanych przez **KOR** na terenie danego zadania,
- sadzenie z pełną zaprawą dołów ziemią urodzajną w miejscach wskazanych przez **KOR**, średnica dołów adekwatna do wielkości brył korzeniowych dostarczonych krzewów, po posadzeniu należy uformować misę wokół krzewów, podlać obficie oraz wyściółkować powierzchnię misy przekompostowaną korą sosnową lub zrąbkami drzewnymi,

6.3. Sadzenie róż:

- dostarczenie krzewów róż zakupionych przez Zamawiającego na teren zieleńców wskazanych przez **KOR**,

- sadzenie z pełną zaprawą dołów ziemią urodzajną w miejscach wskazanych przez KOR, średnica dołów adekwatna do wielkości brył korzeniowych dostarczonych krzewów, podlać obficie (w przypadku krzewów z gołym korzeniem system korzeniowy należy zanurzyć w wodzie na 20 min przed sadzeniem),
- po posadzeniu i podlaniu krzewy należy okryć kopcem ziemnym (opis w p. 4.2.) - zabezpieczenie na okres zimy,

6.4. Sadzenie żywopłotów:

- dostarczenie krzewów żywopłotowych zakupionych przez Zamawiającego na teren zielenców wskazanych przez **KOR**,
- sadzenie z pełną zaprawą rowów ziemią urodzajną w miejscach wskazanych przez **KOR**, szerokość i głębokość rowów adekwatna do wielkości brył korzeniowych dostarczonych krzewów, podlać obficie (w przypadku krzewów z gołym korzeniem system korzeniowy należy zanurzyć w wodzie na 20 min przed sadzeniem),

7. PLACE ZABAW, SIŁOWNIE ZEWNĘTRZNE I BOISKA WIELOFUNKCYJNE

7.1. Konserwacja i kontrola palcu zabaw i siłowni zewnętrznych:

- regularna kontrola przez oględziny będzie przeprowadzana **codziennie**, Z oględzin należy sporządzić pisemny protokół, w tym celu można wykorzystać Formularza nr 1 stanowiący Załącznik nr 5 do niniejszego SZUiP. Regularna kontrola przez oględziny umożliwia ujawnienie oczywistych zagrożeń mogących być wynikiem wandalizmu, zużycia lub warunków pogodowych,
- kontrolę funkcjonalną należy przeprowadzać raz na tydzień (nie rzadziej, niż co 7 dni). Z kontroli należy sporządzić pisemny protokół w tym celu można wykorzystać Formularza nr 2 stanowiący Załącznik nr 6 do niniejszego SZUiP. Kontrola funkcjonalna sprawdza funkcjonalność i stabilność sprzętu, głównie jego zużycie(dokręcenie połączeń śrubowych, uzupełnienie śrub i nakrętek, przesmarowanie łożysk itp.),
- place zabaw z nawierzchnią bezpieczną – nawierzchnię bezpieczną należy codziennie zamieść oraz umyć wodą dwa razy w sezonie (maj i sierpień) z użyciem myjki ciśnieniowej,
- jeżeli w trakcie przeprowadzania kontroli regularnej oraz kontroli funkcjonalnej Wykonawca stwierdzi usterki urządzeń bądź elementów małej architektury, powinien on natychmiast bez zbędnej zwłoki powiadomić o nich Zamawiającego. Ponadto do czasu usunięcia usterek przez Zamawiającego, Wykonawca ma obowiązek zabezpieczenia urządzeń bądź elementów małej architektury w sposób uniemożliwiający ich użytkowanie, np. unieruchamiając je oraz zabezpieczyć je taśmą ostrzegawczą lub dokonać ich demontażu (przechowanie w magazynie Wykonawcy).
- Pisemne protokoły o których mowa powyżej (Formularze nr 1 i 2) powinny znajdować się w siedzibie Wykonawcy do wglądu przez Zamawiającego.
- Wykonawca odpowiedzialny jest za sprawność i bezpieczeństwo urządzeń zabawowych i urządzeń do ćwiczeń w zakresie ich kompletności i wytrzymałości, natychmiastową likwidację zaistniałych zagrożeń oraz niezwłoczne powiadomienie Zamawiającego.

7.2. Zebranie i wywóz piasku z piaskownic i podłoża z pól piaskowych:

- zebranie brudnego piasku warstwa 10cm z podłoża piaskowego w kwietniu i warstwa 2x 15 cm z piaskownic w kwietniu i lipcu i złożenie piasku w przyzmy oraz załadunek, wyładunek i wywóz + utylizacja. **KOR** zastrzega sobie prawo do uczestniczenia podczas wykonywania robót zanikowych polegających na wymianie piasku w piaskownicach i podłożach piaskowych,

7.3. Dowóz piasku do piaskownic i na place zabaw:

- wypełnienie piaskownic piaskiem kopanym warstwą 30 cm w kwietniu i lipcu oraz podłoża piaskowych w strefie bezpieczeństwa swobodnego upadku warstwa 20 cm - piaskiem płukanym w kwietniu,

7.4. Naprawa i wymiana elementów sprzętu zabawowego:

- wymiana siedzisk (deseczki) w huśtawkach łańcuchowych, w huśtawkach wagowych i karuzelach (każdą wymianę należy uzgodnić z Zamawiającym – materiał Wykonawcy),
- wymiana całych zawiesi wraz z łożyskami i siedziskami (deseczki) w huśtawkach łańcuchowych (każdą wymianę należy uzgodnić z Zamawiającym – materiał Wykonawcy),
- urządzenia zabawowe zlokalizowane na placach zabaw w większości są produkcji firm Saternus z Chorzowa, Figler z Tarnowskich Gór oraz Muller Jelcz-Laskowice.

8. ŁAWKI

8.1. Bieżące utrzymanie w czystości ławek parkowych:

- mycie ławek parkowych wodą i środkami myjącymi oraz opłukanie,

8.2. Remont ławek parkowych:

- szczeble - długości 2 m, odkręcenie uszkodzonych szczebli, przykręcenie szczebla z wycięciem miejsc na poręcze, wywiercenie otworów, dopasowanie szczebla, przykręcenie i pomalowanie.

8.3. Malowanie ławek parkowych:

- malowanie siedzisk i podstaw ławek listwowych, oczyszczenie ławki z brudu i łuszczącej się farby, podszpachlowanie uszkodzonych miejsc, przetrarcie ławki papierem ściernym, malowanie farbą olejną. **KOR** zastrzega sobie prawo do doboru koloru farby.
- do czasu wyschnięcia farby świeżo malowane ławki należy w sposób widoczny oznaczyć.

9. POMNIKI I TABLICE PAMIĄTKOWE

- bieżący monitoring czystości pomnika (mycie, zamiatanie) – Wykonawca jest zobowiązany do utrzymywania pomnika w ciągłej czystości,
- bieżące zbieranie zanieczyszczeń z pomnika i przyległego terenu (znicze, kwiaty i inne),
- zakres prac obejmuje także awaryjne reagowanie, np. w związku z uroczystościami – uporządkowanie pomnika w dniu uroczystości (prace należy zakończyć najpóźniej na 60 min. przed rozpoczęciem uroczystości).

10. PRACE PORZĄDKOWE I UTRZYMANIE CZYSTOŚCI

10.1. Bieżące utrzymanie czystości alejek parkowych nieutwardzonych:

- alejki o nawierzchni żwirowej lub ziemnej,
- zmiatanie powierzchni alejek ręcznie, zakazuje się mechanicznego zmiatania alejek żwirowych i ziemnych - Wykonawca jest zobowiązany do utrzymywania alejek w ciągłej czystości,
- gracowanie powierzchni alejek, min. 2 - krotne w sezonie (w maju i sierpniu).

10.2. Bieżące utrzymanie czystości ciągów pieszych utwardzonych:

- alejki o nawierzchni asfaltowej lub z kostki betonowej,
- zmiatanie miotłą lub zmiatarką mechaniczną ciągów pieszych o nawierzchni utwardzonej ulepszonej oraz zebranie piasku zamulającego krawężniki, 2 - krotne ścięcie darni porastającej obrzeża trawnikowe i krawężniki drogowe (w maju i sierpniu) - Wykonawca jest zobowiązany do utrzymywania ciągów pieszych w ciągłej czystości.

10.3. Bieżące utrzymanie porządku i czystości:

- Grupy porządkowe:
Grupa 0 - codzienne 2-krotne sprzątanie (rano i popołudniu) 7 dni w tygodniu (w tym niedziele i święta)
Grupa 1 - codzienne sprzątanie (rano) 7 dni w tygodniu (w tym niedziele i święta),
Grupa 2 - sprzątanie 5 dni w tygodniu (poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek),
Grupa 3 - sprzątanie (rano) 3 x w tygodniu (poniedziałek, środa, piątek),
- zbieranie śmieci i opróżnianie koszy na powierzonym terenie - częstotliwość wykonywania prac zależne jest od grupy porządkowej do jakiej został przyporządkowany dany teren,
- prace należy zakończyć:
- w okresie wiosenno-letnim: ranne do godziny 09:00, popołudniowe do godziny 15:00
- w okresie jesienno-zimowym: ranne do godziny 10:00, popołudniowe do godziny 15:00,
- Wykonawca ustawi i przymocuje na stałe do gruntu własne kosze na śmieci o pojemności co najmniej 50 litrów (koszt dzierżawy koszy należy wliczyć w koszty opróżniania),
- kosze należy utrzymać w stanie estetycznym tj. nie mogą być brudne, odrapane, skorodowane i dziurawe,
- **KOR** zastrzega sobie prawo do wyboru rodzaju kosza. Pełne wyposażenie zieleńców w kosze w ilości wskazane w przedmiarze musi być zachowane od początku kwietnia do końca listopada,
- w zakres bieżącego utrzymania czystości wchodzi również utrzymanie pomników i tablic pamiątkowych - opis w p. 9,

11. ZIMOWE UTRZYMANIE CIĄGÓW PIESZYCH

- Wykonawca jest zobowiązany w okresie od 1 listopada do 31 marca do zorganizowania całodobowej gotowości przystąpienia do utrzymania zimowego powierzonych chodników, alejek parkowych i schodów,

- w sezonie zimowym przewiduje się wystąpienie 100 dni śnieżnych (w tym dni z gołoledzią) tj. dni, w których występuje opad śniegu lub gołoledź,
- przez zimowe utrzymanie ciągów pieszych w dni śnieżne, tj. dni, w których występuje opad śniegu rozumie się:
 - likwidację śliskości - posypanie piaskiem powierzchni
 - odśnieżanie - całkowite odgarnięcie śniegu z ciągów pieszych utwardzonych (do płytki chodnikowej) z alejek na przyległe zieleńce,
- w/w okresie powierzone do utrzymania aleje muszą być odśnieżone i posypane piaskiem do godz. 7⁰⁰ rano i w takim stanie utrzymane do godz. 21⁰⁰, równocześnie zaznacza się, że jeżeli w tych godzinach wystąpią opady śniegu, to przystąpienie do jego usuwania musi nastąpić do 2 godzin po rozpoczętym opadzie, a śnieg musi być usunięty do 4 godzin po ustaniu opadów, w przypadku wystąpienia gołoledzi, należy przystąpić natychmiastowo do likwidacji śliskości,
- na terenach zieleni miejskiej przy likwidacji śliskości zabrania się stosowania soli pod jakąkolwiek postacią.

V. Kontrola jakości wykonywanych robót

Zamawiający zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia kontroli jakości wykonania robót

W przypadku robót wymienionych w dziale IV ocenie podlegają następujące parametry:

1. Trawniki i tereny zadrzewione:

- wysokość trawy (jakość koszenia) prawidłowość i dokładność: wygrabienia i wywóz skoszonej trawy, liści, mchu i resztek trawy; nawożenia; renowacji trawników.

2. Pielęgnacja i cięcia prześwietlające drzew i krzewów:

- prawidłowość i dokładność wykonania zabiegów: pielenia i utrzymania misy, nawożenia ściółkowania, cięć prześwietlających (powierzchnia, kąt i wyrównanie cięcia), stan palików i wiązań.

3. Żywopłoty:

- prawidłowość i dokładność wykonania zabiegów: pielenia i utrzymania misy, nawożenia ściółkowania, cięć formujących, usuwania samosiewów.

4. Rabaty bylinowe i różanki:

- prawidłowość i dokładność wykonania zabiegów: pielenia, nawożenia, cięć oczyszczających, jakości wiosennego cięcia formującego, ochrony chemicznej i zimowego okrycia krzewów róż.

5. Kwietniki sezonowe:

- prawidłowość i dokładność wykonania zabiegów: przygotowania kwietników, pielenia, nawożenia, cięć oczyszczających,

6. Sadzenie drzew, krzewów, róż i żywopłotów:

- prawidłowość i dokładność wykonania zabiegów: zaprawy dołów, podlewania, ściółkowania, otaśmowiania i palowania.

7. Place zabaw:

- prawidłowość i dokładność wykonania robót: usunięcie i dowóz piasku, bieżąca konserwacja, naprawy oraz wymiany elementów sprzętu zabawowego.

8. Ławki:

- prawidłowość i dokładność wykonania robót: utrzymanie ławek w czystości, wymiana szczepki, malowanie ławek

9. Pomniki i tablice pamiątkowe:

- prawidłowość i dokładność wykonania robót: utrzymanie pomników i tablic w czystości.

10. Prace porządkowe i utrzymanie czystości:

- prawidłowość i dokładność wykonania robót: utrzymanie czystości w alejkach utwardzonych i nieutwardzonych oraz opróżnianie koszy i zbieranie śmieci na powierzonym obszarze.

11. Zimowe utrzymanie ciągów pieszych:

- prawidłowość i dokładność wykonania robót: odśnieżania i likwidacji śliskości na powierzonych alejkach.

VI. Kontrola

- Wykonawca jest zobowiązany do comiesięcznego pisemnego informowania o wykonaniu robót, najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca (jeśli ostatni dzień miesiąca przypada w dzień wolny to zgłoszenia należy dokonać w pierwszym dniu roboczym, po ostatnim dniu miesiąca). Wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszych SZUiP.
- W przypadku koszeń oraz jesiennego grabienia liści, termin realizacji tych prac określa harmonogram robót (gwiazdka w danym miesiącu oznacza wykonanie prac do ostatniego dnia tego miesiąca)
- W przypadku prac związanych z utrzymaniem czystości częstotliwość sprzątnięcia i opróżniania koszy określa grupa porządkowa, do której zakwalifikowano dany teren.
- Zamawiający zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia kontroli jakości wykonania robót. Ewentualna kontrola zostanie przeprowadzona najpóźniej do dziesięciu dni roboczych od daty wpływu pisemnego powiadomienia o zakończeniu robót.
- Na czas kontroli Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia środka transportu w celu dokonania objazdu powierzonych terenów. Osobą reprezentującą Wykonawcę na kontrolach jest kierownik robót.

VII Osoby realizujące prace

Zamawiający wymaga, aby osoby, które będą uczestniczyć w wykonywaniu prac posiadały następujące kwalifikacje zawodowe, doświadczenie i wykształcenie:

1) **Kierownik zadania:**

- wykształcenie: średnie lub wyższe w kierunku ogrodniczym lub architektury krajobrazu,
- zakres wykonywanych czynności: kierowanie, kontrolowanie oraz nadzór nad całością prac związanych z realizacją przedmiotu umowy.
- doświadczenie: min. 3 - letnie doświadczenie w zakresie kierowania robotami dot. konserwacji terenów zieleni publicznej.

2) **Dendrolog :**

- wykształcenie wyższe w kierunku ogrodniczym lub architektury krajobrazu oraz uprawnienia inspektora nadzoru terenów zieleni lub inspektora nadzoru dendrologicznego lub inne, równoważne
- zakres wykonywanych czynności: kontrola i weryfikacja ewentualnych uwag brygadzysty odnośnie stanu drzewostanu w terenie objętym umową oraz przekazywanie zweryfikowanych uwag Zamawiającemu,

- doświadczenie: min. 2 letnie w zakresie konserwacji terenów zieleni publicznej

3) **Brygadzista:**

- wykształcenie: średnie lub wyższe w kierunku ogrodniczym lub kształtowania terenów zielonych,
- zakres wykonywanych czynności: nadzór nad pracą podległego zespołu, organizacja pracy i stały nadzór nad pracami wykonywanymi przez podwładnych, nadzór nad prawidłowym wykonaniem prac zgodnie ze sztuką ogrodniczą, dbałość o zapewnienie odpowiedniej jakości usług,
- doświadczenie: min. 3 - letnie doświadczenie w zakresie nadzorowania nad robotami dot. konserwacji terenów zieleni publicznej.

Uwaga:

Dla zad. – Park im. Poległych Bohaterów

Kierownik zadania i brygadzista powinien spełniać wymogi określone w art. 37b ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2018 poz. 2067), tj. posiadać min. 9-miesięczną praktykę w pracach konserwatorskich lub pracach restauratorskich prowadzonych przy parkach wpisanych do rejestru zabytków albo innego rodzaju zorganizowanej zieleni wpisanej do rejestru zabytków.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

- Ze względu na fakt, iż trudno jest z całą pewnością przewidzieć rzeczywistą intensywność rozwoju roślinności zielnej na poszczególnych terenach, uzależnionej często od warunków atmosferycznych w ciągu sezonu wegetacyjnego, należy stwierdzić, iż powyższe wytyczne będą mogły wymagać weryfikacji i ewentualnej korekty. Może okazać się, że z powodu nadmiernego rozwoju roślinności na terenach wskazanych do jednorazowego wykaszania w ciągu roku, korzystne lub konieczne będzie przeprowadzenie pokosów w dwóch okresach.
Z drugiej strony podczas niekorzystnych warunków rozwoju, długotrwałych upałów czy okresów bezdeszczowych lub w przypadku stwierdzenia niepełnego zadarnienia powierzchni należałoby dokonać oceny konieczności wykaszania i w razie potrzeby zaniechania pokosu w danym okresie.
- Monitoring nasadzeń. W odniesieniu do wprowadzonych sadzonek drzew i krzewów na wszystkich terenach należałoby zadbać o ich właściwe nawodnienie w pierwszych latach wzrostu podczas długotrwałych okresów bezdeszczowych.
- Ponadto do zabiegów pielęgnacyjnych drzew i krzewów należy zapobieganie ich zagłuszaniu przez roślinność zielną (chwasty), poprzez redukcję w ich sąsiedztwie nadmiernie rozwijającej się roślinności zielnej.
- Na wszystkich terenach podczas zabiegów koszenia należy zachować szczególną ostrożność w rejonie wprowadzonych sadzonek drzew lub krzewów, a prace prowadzić tak aby nie doszło do ich uszkodzenia.
- Tereny I,II,III,IV,V,VI zostały wyposażone w pojemniki na odpady komunalne 50l i 70l(teren V). Do zadania Wykonawcy należy uzupełnić brakujące pojemniki.

Umowę należy realizować zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi określającymi zasady utrzymania czystości i porządku w gminach oraz postępowania z odpadami (ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawa o odpadach).

Sprzęt i transport

1. Wykonawca jest zobowiązana do utrzymania sprzętu w ciągłej gotowości.
2. Transport materiałów narzędzi i wody musi odbywać się sprawnymi pojazdami, dopuszczonymi do ruchu po drogach publicznych.

INFORMACJA O WYKONANIU ROBÓT

Nazwa zadania:

Obszar

Realizator

.....

PODWYKONAWCA:

Wykaz wykonanych robót za miesiąc

Lp.	Wyszczególnienie robót	Obmiar

Uwagi:

.....
.....
.....

Oświadczam że roboty zostały wykonane w obszarach zgodnych z wykazem terenów dla zadań oraz zgodnie ze **Standardami zakładania, utrzymania i pielęgnacji terenów zieleni miejskiej w Zabrzu**, przedmiarem robót i harmonogramem.

.....
Podpisy kierownika

Załącznik nr 4

Ewidencja zabiegów ochrony roślin

Lp.	Nazwa rośliny	Powierzchnia uprawy	Powierzchnia, na której wykonano zabieg	Nazwa środka ochrony roślin	Dawka środka ochrony roślin	Termin wykonania zabiegu	Przyczyna zastosowania środka ochrony roślin

Załącznik nr 5

Formularz nr 1 (Regularna kontrola przez oględziny)									
Lokalizacja placu zabaw/boiska wielofunkcyjnego/ siłowni zewnętrznej/ skate-parku*:									
Data	Stan nawierzchni dobry		Urządzenia kompletne i w dobrym stanie		Ogrodzenie kompletne nieuszkodzone		Inne nieprawidłowości		Podpis osoby dokonującej kontroli
	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	
	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	
	UWAGI:								
	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	
	UWAGI:								
	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	
	UWAGI:								
	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	TAK	NIE	
	UWAGI:								

*- niewłaściwe skreślić

Załącznik nr 6

Formularz nr 2 (Kontrola Funkcjonalna)				
Lokalizacja placu zabaw/boiska wielofunkcyjnego/ siłowni zewnętrznej/ skate-parku*:				
Data kontroli				
LP	CECHA	TAK	NIE	NIE DOTYCZY
1	Regulamin jest czytelny i kompletny			
2	Ogrodzenie jest kompletne i bezpieczne			
3	Są kosze na śmieci			
4	Nawierzchnia we właściwym stanie			
5	Urządzenia są kompletne			
6	Urządzenia są stabilne			
7	Stan połączeń dobry			
8	Stan łańcuchów i lin dobry			
9	Brak ostrych krawędzi			
10	Brak śladów rozkładu i korozji			
11	Brak innych nieprawidłowości			
12	Ławki są kompletne i bezpieczne			
*- niewłaściwe skreślić				